

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van ...
tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren
met een handicap in verband met het uitbreiden van de intermediaire activiteit
(Besluit uitbreiding intermediaire activiteit)**

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
<datum>, nr. WJZ/<Proza-doc.nr.> (ID 26093);

Gelet op artikel 19a, zesde lid, van de Wet overige OCW-subsidies;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van <datum>, nr. xxx);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
van <datum>, nr. WJZ/<Proza-doc.nr.> (ID 26093);

Hebben goedgevonden en verstaan:

**Artikel I. Wijziging Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren
met een handicap**

Het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap wordt als
volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1 wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een
puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

c. Intermediaire activiteit: persoonlijke dienstverlening die gericht is op de vervanging of
ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende
lichaamsfunctie.

B

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdeel b, komt te luiden:
  - b. intermediaire activiteiten;.

2. Het tweede lid, onderdeel a, komt te luiden:

a. voorzieningen waarvoor een regeling is getroffen in of krachtens de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, met uitzondering van intermediaire activiteiten voor leerlingen met een auditieve beperking ten behoeve van het volgen stage of symbiose-onderwijs als bedoeld in artikel 9 respectievelijk artikel 12 van het Onderwijskundig besluit WEC, die cluster 2-onderwijs volgen onderscheidenlijk ten behoeve van het volgen van onderwijs binnen cluster 1, 3 of 4, de Wet voortgezet onderwijs 2020, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

C

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Artikel 8. Intermediaire activiteiten

2. In het eerste lid wordt 'artikel 19a, tweede lid, van de wet' vervangen door 'artikel 5, eerste lid, onderdeel b'.

D

Artikel 15 komt te luiden:

Artikel 15. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen overige OCW-subsidies.

Artikel II. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 augustus 2024.

Artikel III. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit uitbreiding intermediaire activiteit.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Nota van toelichting

1. Hoofdpijnen van het besluit

Dit besluit bevat twee onderdelen.

Tot 1 augustus 2024 het UWV enkel bevoegd om een intermediaire activiteit toe te kennen aan leerlingen met een auditieve beperking in het reguliere onderwijs. Een intermediaire activiteit is een persoonlijke dienstverlening die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende lichaamsfunctie.¹ Het gaat dan bijvoorbeeld om de tolkvoorziening en voorleeshulp. Het UWV had geen bevoegdheid om een intermediaire activiteit (onder andere een tolkvoorziening) toe te kennen aan leerlingen in het speciaal onderwijs. Speciaal onderwijs betrof hier zowel cluster 2-leerlingen met een auditieve beperking die voor het volgen van symbioseonderwijs² of stage een tolkvoorziening nodig hadden, als leerlingen met een auditieve beperking die een tolkvoorziening nodig hadden teneinde deel te nemen aan het onderwijs binnen cluster 1, 3 en 4. De verantwoordelijkheid voor het regelen en bekostigen van een tolkvoorziening voor deze leerlingen lag bij de speciaal-onderwijsinstellingen zelf. Dit besluit regelt een uitbreiding van bevoegdheden voor het UWV om de intermediaire activiteit onder bepaalde voorwaarden toe te kennen aan leerlingen die ingeschreven staan in het speciaal onderwijs.

Ten tweede was het UWV enkel bevoegd om een intermediaire activiteit toe te kennen in het geval van een auditieve beperking.³ Leerlingen met een andere beperking, bijvoorbeeld een motorische, visuele of spraakbeperking, konden in het onderwijsdomein geen beroep doen op een tolkvoorziening bij het UWV.⁴ Uit het onderzoek naar de hardvochtigheden in wet- en regelgeving van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW)⁵ bleek dat dit in individuele gevallen een hardvochtige uitwerking kan hebben, omdat een leerling met spraakbeperking in sommige gevallen niet zonder tolk kan participeren in het onderwijs. Daarom regelt dit besluit dat het UWV bevoegd is om aan elke leerling, die vanwege ziekte of gebrek een belemmering ondervindt bij het volgen van het onderwijs, een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toe te kennen. De intermediaire activiteit kan worden toegekend indien deze de leerling in staat stelt het onderwijs te volgen.⁶ In het besluit wordt geen onderscheid meer gemaakt op basis van beperking, wat aansluit bij de ingezette beweging naar inclusief onderwijs.

2. Inhoud

A. Uitbreiding bevoegdheid UWV toekennen intermediaire activiteit

Het UWV is op basis van artikel 19, tweede lid, Wet overige OCW-subsidies (hierna: WOOS) bevoegd om voorzieningen toe te kennen die leerlingen in staat stellen het onderwijs te volgen. Artikel 5, eerste lid, Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen overige OCW-subsidies (hierna: Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen) regelt wat onder 'voorzieningen' wordt verstaan. Artikel 5, tweede lid, onder a, van dit besluit stelt dat voorzieningen waarvoor reeds een regeling is getroffen op basis van een andere

---

¹ Met dit besluit wordt de intermediaire activiteit opgenomen in de begripsbepalingen.

² Met symbioseonderwijs wordt mogelijk gemaakt dat leerlingen in het speciaal onderwijs maximaal 60% van de onderwijstijd kunnen participeren in het reguliere onderwijs.

³ Zie hiervoor artikel 5, eerste lid, onder b, van het Uitvoeringsbesluit voor jongeren met een handicap zoals het voorheen luidde, waar enkel gesproken werd van 'auditieve beperking'.

⁴ In het werkdomein kan de intermediaire activiteit worden toegekend aan leerlingen met een visuele, motorische of auditieve beperking. Zie artikel 2:22, tweede lid, onder b, van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen jonggehandicapten en artikel 35, tweede lid, onder b, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

⁵ *Kamerstukken II 2022/23*, 36 200 VIII nr. 181.

⁶ Deze twee vereisten omvatten het wettelijk kader op basis waarvan de intermediaire activiteit kan worden toegekend, zie artikel 19a Wet Overige OCW-subsidies.

regeling, waaronder de Wet op de expertisecentra (hierna: WEC), niet valt onder voorzieningen. Dit betekent dat indien op basis van de WEC reeds een voorziening getroffen kan worden voor leerlingen, het UWV niet bevoegd is om eenzelfde voorziening toe te kennen aan leerlingen. Op basis van deze wetgevingssystematiek lag de verantwoordelijkheid en bekostiging van de tolkvoorziening binnen het speciaal onderwijs (alle clusters) – ook in het geval van symbioseonderwijs en stage bij cluster 2 – tot voor kort aldus bij de speciaal-onderwijsinstellingen zelf. Dat is met dit besluit gewijzigd.

Cluster 2

Binnen het speciaal onderwijs kennen we de clusters 1, 2, 3 en 4.⁷ Op een cluster 2-school voor leerlingen met een auditieve beperking is geen tolk nodig, omdat er op deze scholen zowel via gesproken (Nederlandse) taal als Nederlandse Gebarentaal (NGT) en Nederlands met Gebaren (NmG) wordt gecommuniceerd en les wordt gegeven.

Er zijn echter steeds meer leerlingen met een auditieve beperking op een cluster 2-school die gebruik maken van symbioseonderwijs.⁸ Zij volgen een deel van de onderwijstijd onderwijs op een reguliere school. Zij hebben dan veelal een tolk nodig om de lessen binnen het regulier onderwijs te kunnen volgen, omdat daar (hoofdzakelijk) niet wordt gecommuniceerd via NGT of NmG. Daarnaast willen leerlingen met een auditieve beperking op een cluster 2-school ook stage lopen op een werkplek waar NGT vaak niet de voertaal is.⁹ Zoals uit het bovenstaande blijkt, konden deze leerlingen in beide situaties geen tolkvoorziening aanvragen bij het UWV. De tolkvoorziening werd geregeld en bekostigd door de cluster 2-instelling zelf.

Vanwege de toename van leerlingen die symbiose onderwijs volgen of stage lopen, drukten de kosten van de tolkvoorziening steeds meer op de begroting van de cluster 2-instellingen. Dit ging ten koste van andere onderwijsdoeleinden binnen het onderwijs. Het voortduren van deze situatie kon ertoe leiden dat cluster 2-instellingen steeds vaker keuzes moesten maken over onderwijsdoeleinden binnen het onderwijs, wat ten koste zou gaan van het onderwijs. Daarom heeft het UWV tevens de bevoegdheid verkregen om een intermediaire activiteit toe te kennen aan leerlingen die ingeschreven staan op een cluster 2-school en symbiose onderwijs volgen of stage lopen. Dit betekent dat ook deze leerlingen, net als leerlingen binnen het reguliere onderwijs, voortaan rechtstreeks een intermediaire activiteit moeten aanvragen bij het UWV en dat die verantwoordelijkheid en bekostiging niet meer ligt bij de instellingen van het speciaal onderwijs zelf. Het is ook niet meer de bedoeling dat de speciaal onderwijsinstellingen deze voorziening bekostigen. Dit zorgt ervoor dat cluster 2-scholen de bekostiging ten volle kunnen inzetten voor de onderwijsdoeleinden.

Het UWV kan middels dit besluit een intermediaire activiteit toekennen aan leerlingen binnen cluster 2-onderwijs voor de volgende twee situaties:

1. Leerlingen die op basis van symbiose maximaal 60 procent van de onderwijstijd per week onderwijs volgen op een reguliere school. Hieronder valt tevens de mogelijkheid voor leerlingen om op basis van wendagen te kijken of ze kunnen overstappen naar een symbiose regeling of naar het regulier onderwijs.
2. Leerlingen die stage willen lopen op een horende werkplek.

---

⁷ Cluster 1: blinde, slechtziende leerlingen; cluster 2: dove, slechthorende leerlingen of met een taal-spraakontwikkelingsstoornis; cluster 3: lichamelijk gehandicapte en/of verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke leerlingen (somatisch); cluster 4: leerlingen met psychische stoornissen en gedragsproblemen.

⁸ Zie hiervoor art. 12 Onderwijskundig besluit WEC.

⁹ Zie hiervoor art. 9 Onderwijskundig besluit WEC.

Tijdens een stage is er niet fulltime een tolk nodig. Tolkinzet kan nodig zijn bij:

- sollicitatiegesprek;
- eerste werkdag;
- instructiemomenten, waarbij de frequentie afhangt van de complexiteit van het werk dat de leerling tijdens de stage doet;
- stagevoortgangsgesprekken met praktijkbegeleider van het bedrijf;
- werkoverleggen;
- bijzondere gelegenheden op aanvraag.

Het uitgangspunt is dat de leerling een goede start kan maken in zijn of haar werkzame leven en daarbij geen belemmeringen moet ervaren.

Cluster 1, 3 en 4

Cluster 1-, 3- en 4-onderwijs is niet specifiek onderwijs voor auditief beperkte leerlingen. Het kan echter wel voorkomen dat het clusteronderwijs 1, 3 of 4 voor een auditief beperkte leerling beter passend is dan cluster 2-onderwijs, waardoor er voor deze leerling toch behoefte is aan een tolk om te kunnen participeren in het onderwijs.

Op basis van afspraken tussen OCW en UWV is het sinds 2017 mogelijk dat leerlingen met een auditieve beperking die ingeschreven staan op een cluster 1-, 3- of 4-school tolkuren kunnen aanvragen bij het UWV. Dit is sinds 2017 aldus de huidige uitvoeringspraktijk, maar tot voorheen nog niet verankerd in regelgeving. Voor leerlingen in cluster 1, 3 en 4 die een tolkvoorziening nodig hebben om het onderwijs binnen hun cluster te volgen, betreft de wijziging van dit besluit dan ook een codificatie van de huidige uitvoeringspraktijk. Het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen wordt zo aangepast dat de intermediaire activiteit beschikbaar wordt voor leerlingen met een auditieve beperking die staan ingeschreven op cluster 1-, 3- en 4-scholen in het Europese deel van Nederland. UWV verstrekt geen onderwijsvoorzieningen voor Caribisch Nederland.

B. Intermediaire activiteit

Op basis van de WOOS kan een voorziening worden toegekend indien een leerling, vanwege ziekte of gebrek, een belemmering ondervindt bij het volgen van het onderwijs.¹⁰ Het UWV kan de voorziening toekennen indien de voorziening de leerling in staat stelt het onderwijs te volgen.¹¹ Op deze manier wordt er gekeken naar welke voorziening het meest passend is bij de ondersteuningsbehoefte. Op basis van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen kon een intermediaire activiteit, waaronder een tolkvoorziening, vervolgens enkel worden toegekend aan leerlingen met een auditieve beperking.¹² Het besluit maakte naast het geboden wettelijk kader aldus onderscheid naar beperking. Leerlingen met een andere beperking, bijvoorbeeld een visuele, motorische of spraakbeperking, konden bij het UWV geen beroep doen op een intermediaire activiteit, zoals een tolkvoorziening.

Zoals genoemd in de inleiding blijkt uit het onderzoek naar de hardvochtigheden in wet- en regelgeving van OCW¹³ dat soms leerlingen met een spraakbeperking niet zonder tolk kunnen participeren in het onderwijs. Voor leerlingen die zich niet verstaanbaar kunnen maken is het onderwijs niet toegankelijk zonder intermediaire activiteit. Deze leerlingen waren tot voor kort afhankelijk van toelating tot een cluster 2-school of de financiële situatie van hun ouders, omdat de tolkvoorziening niet kon worden toegekend door het UWV. Dit kan leiden tot kansenongelijkheid. Het voorliggende besluit neemt deze

¹⁰ Zie artikel 19a, eerste lid, WOOS.

¹¹ Zie artikel 19a, tweede lid, onder a, WOOS.

¹² Zie het voorheen geldende artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap.

¹³ *Kamerstukken II 2022/23*, 36 200 VIII nr. 181.

hardvochtigheid weg en maakt voor de toekenning van een intermediaire activiteit geen onderscheid meer naar beperking. Dit betekent dat elke leerling die valt binnen het wettelijk kader dat de WOOS biedt, aanspraak kan maken op een intermediaire activiteit in het onderwijsdomein. Dit zorgt voor toegankelijker onderwijs en het draagt in brede zin bij aan meer passend en de beweging naar inclusief onderwijs. Tegelijkertijd is dit een uitvoering van een toezegging naar de Tweede Kamer.¹⁴

3. Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)

A. Uitbreiding bevoegdheid UWV toekennen intermediaire activiteit

Door dit besluit verkrijgt het UWV een grondslag om een intermediaire activiteit toe te kennen aan cluster 2-leerlingen die symbioseonderwijs volgen of stage lopen. Allereerst zullen hierdoor naar verwachting meer cluster 2-leerlingen gebruik kunnen maken van symbiose, hetgeen ertoe kan leiden dat het onderwijssysteem inclusiever wordt.¹⁵ Dat zorgt ervoor dat de kansen van leerlingen worden vergroot om beter te participeren in de maatschappij, zowel binnen het onderwijs als op de arbeidsmarkt. Daarnaast kan de bekostiging van cluster 2-scholen voortaan volledig worden ingezet voor onderwijsdoeleinden.

Tot slot krijgt het UWV met deze wijziging een grondslag om de intermediaire activiteit toe te kennen aan leerlingen met een auditieve beperking van cluster 1-, 3- en 4-scholen. Gevolg is dat de uitvoeringspraktijk in lijn is met wet- en regelgeving.

B. Intermediaire activiteit

Door de wijziging van dit besluit zullen alle leerlingen die een belemmering ondervinden bij het volgen van het onderwijs als gevolg van ziekte of gebrek aanspraak kunnen maken op een intermediaire activiteit, mits het UWV oordeelt dat deze intermediaire activiteit het meest passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Deze wijziging zorgt er allereerst voor dat leerlingen kunnen participeren in het onderwijs, maar draagt in brede zin ook bij aan meer passend en inclusief onderwijs. Zo moeten leerlingen met een beperking dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig een plek krijgen op school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Op die manier kunnen leerlingen het beste uit zichzelf halen.

Gevolgen voor de regeldruk

Omdat de deelonderwerpen (A en B) van dit besluit grotendeels inhoudelijk samenhangen worden deze voor de toelichting in de volgende paragrafen samengevoegd.

1. Ervaren nut

Uit gesprekken met de doelgroep en betrokkenen¹⁶ is gebleken dat er veel draagvlak is om het UWV de bevoegdheid te geven om een intermediaire activiteit toe te kennen aan cluster 2-leerlingen die symbiose in onderwijs volgen of stage lopen. De cluster 2-scholen bekostigen de intermediaire activiteit vanaf de inwerkingtreding van dit besluit niet meer, waardoor de bekostiging die zij van het ministerie van OCW ontvangen voortaan volledig kunnen inzetten voor de onderwijsdoeleinden.

¹⁴ *Kamerstukken II 2022/23*, 36 200 VIII nr. 237.

¹⁵ Cluster 2-instellingen hebben aangegeven dat het in 2024 om 195 leerlingen gaat die symbiose onderwijs volgen of stage lopen. Kentalis neemt in het beleid op dat ze symbiose in het regulier onderwijs en stage nog meer stimuleren.

¹⁶ Cluster 2-leerlingen, Auris, Kentalis, Siméa, Federatie van Ouders van Dove Kinderen (FODOK) en de Nederlandse Beroepsvereniging Tolken Gebarentaal (NBTG) en Nederlandse Schrijftolken Vereniging (NSV).

Het financiële voordeel voor cluster 2-scholen is een bedrag van € 1,8 miljoen. Dit bedrag komt overeen met de extra investering die OCW doet om de regeling voor tolkvoorzieningen uit te breiden. Dit is namelijk gebaseerd op de indicatie van de kosten die nu door cluster 2-scholen wordt geïnvesteerd in het regelen en bekostigen van tolkvoorzieningen.

2. De werkbaarheid

Een leerling die onderwijs volgt kan een aanvraag indienen voor een intermediaire activiteit bij het UWV. Voor de toekenning toets het UWV vervolgens of de aanvraag voldoet aan de wettelijke vereisten. De frequentie is afhankelijk van de duur van het programma van de onderwijssector en of de leerling het programma in één keer doorloopt of doubleert.

De aanvraag voor de intermediaire activiteit gaat via het bestaande UWV-portaal. Bij vragen kan contact worden opgenomen met de klantenservice van het UWV. Het UWV streeft ernaar de aanvraag van een voorziening binnen acht weken af te handelen. Daarnaast maakt het UWV voor de dienstverlening van de tolkvoorziening gebruik van een commerciële partij.¹⁷ De klantenservice van deze partij kan ook geraadpleegd worden.

3. Regeldrukkosten

De verplichtingen die uit de aanpassing van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voortvloeien hebben gevolgen voor de regeldruk van burgers. Het gaat om personen die een aanvraag doen voor een intermediaire activiteit in het onderwijsdomein bij het UWV. Naar verwachting gaat het om circa 200 leerlingen met een auditieve beperking binnen het speciaal onderwijs en een paar leerlingen binnen het regulier, middelbaar beroeps- of hoger onderwijs met een andersoortige ziekte of gebrek, niet zijnde een auditieve beperking. Bij het UWV en het ministerie van OCW zijn van de afgelopen jaren vier casussen bekend van leerlingen met een spraakbeperking en één casus van een leerling met een visuele beperking, waarbij de intermediaire activiteit een passende oplossing was voor het wegnemen van de belemmering bij het volgen van onderwijs.

Voor deze groep bestaat de regeldruk uit het verkrijgen van informatie over de voorziening en vervolgens het aanvragen van de voorziening. In onderstaande tabel zijn de totale kosten van de regeldruk weergegeven. Onder de tabel worden deze per post toegelicht.

Categorie	Minuten	Tarief per uur	Kosten per aanvraag	Aanvragers	Totale kosten
Informatie verkrijgen	10	€ 17	€ 2,83	200	€ 566
Aanvragen	30	€ 17	€ 8,50	200	€ 1.700
Totale kosten	40	€ 17	€ 11,33	200	€ 2.266

Informatie verkrijgen over de voorziening

De inschatting is dat een aanvrager ca. 10 minuten nodig heeft om zich te oriënteren op de aanvraag en informatie te verschaffen. Omdat het om een burger gaat, wordt het

¹⁷ Dit is een meer jaarlijkse aanbesteding vanuit het UWV. Momenteel is het aanbesteed bij Berengroep, onder de naam Tolkcontact.

standaard tarief van €17 per uur hiervoor berekend.¹⁸ De totale kosten voor het verkrijgen van informatie zijn uitgewerkt in onderstaande tabel en komen neer op € 2,83 per aanvrager, in totaal € 566.

De voorziening aanvragen

Om een intermediaire activiteit aan te vragen, dient te worden ingelogd met DigiD. Vervolgens dient het aanvraagformulier te worden ingevuld en een bewijs van inschrijving van school of instelling te worden aangeleverd.¹⁹ Hiervoor is gemiddeld 30 minuten nodig. Omdat het om een burger gaat, wordt het standaard tarief van €17 per uur hiervoor berekend.²⁰ De totale kosten voor het aanvragen komen daarmee neer op € 8,50 per aanvrager, in totaal € 1.700. Nota bene wordt uitgegaan van de maximale kosten. Indien de aanvrager bekend is met het aanvragen van een intermediaire activiteit, is de verwachting dat het minder tijd kost dan 30 minuten.

De totale regeldrukkosten voor het aanvragen van de voorziening zullen neerkomen op € 2.266.

4. Advies van de ATR

De Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk in verband met de aanpassing van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen. Een conceptversie van dit besluit wordt tegelijkertijd met de internetconsultatie voorgelegd ter toetsing bij het ATR.

Verwerking van persoonsgegevens

De gevolgen op het gebied van persoonsgegevensverwerkingen zullen beperkt zijn. Het UWV heeft op basis van de wet overige OCW-subsidies, de wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten en het uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap reeds een wettelijke taak om te bevorderen dat belemmeringen worden weggenomen die jongeren ondervinden bij het volgen van onderwijs vanwege een ziekte of gebrek.

Voor het uitvoeren van deze taak zal het noodzakelijk zijn dat het UWV persoonsgegevens verwerkt. Dit betreft persoonsgegevensverwerkingen van personen die een aanvraag indienen om een voorziening te ontvangen. Omdat ook gegevens over een ziekte of gebrek worden verwerkt omhelst dit ook de verwerking van bijzondere persoonsgegevens. Bijzondere persoonsgegevens betreffende de gezondheid mogen in dat kader ook verwerkt worden op grond van artikel 9, tweede lid, onderdeel h, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en artikel 30, eerste lid, onderdeel a, Uitvoeringswet AVG.

Met dit wijzigingsbesluit vinden een tweetal wijzigingen plaats ten opzichte van de reeds door het UWV toegepaste systematiek. Als eerste wordt het mogelijk om een intermediaire activiteit aan te vragen voor leerlingen in het speciaal onderwijs. Daarmee wordt de doelgroep van personen die een voorziening kan aanvragen uitgebreid. Voorzien is dat daarmee ook het aantal aanvragen, en dus het aantal gegevensverwerkingen, zal toenemen. Een tweede wijziging is dat voorheen de voorziening alleen toegewezen kon worden in het geval van een auditieve beperking. Deze eis wordt door het wijzigingsbesluit niet meer gesteld. Dit zal als indirect resultaat zorgen voor een toename van het aantal aanvragen, en daarmee het aantal

---

¹⁸ Tarieven en tijdsbesteding zijn gebaseerd op het Handboek meting regeldrukkosten, 2023. Te vinden op www.kcbr.nl, zoeken op 'regeldruk': onder nr. 6.

¹⁹ De aanvrager dient zelf een bewijs van inschrijving te verkrijgen bij de betreffende school of instelling.

²⁰ Tarieven en tijdsbesteding zijn gebaseerd op het Handboek meting regeldrukkosten, 2023. Te vinden op www.kcbr.nl, zoeken op 'regeldruk': onder nr. 6.

gegevensverwerkingen. Daarnaast zal het voor een aanvrager dus niet langer noodzakelijk zijn om specifiek aan te tonen over een auditieve beperking te beschikken.

Qua gegevensverwerkingen zal worden aangesloten bij de reeds toegepaste systematiek. Dat betekent dat een persoon die een intermediaire activiteit aanvraagt een inschrijfbewijs²¹ van diens school moet aanleveren. Deze is alleen zichtbaar voor de voorzieningenbeslissers en wordt voor andere werknemers van het UWV afgeschermd. Ten tweede dient de leerling een medische verklaring aan te leveren waarmee wordt aangetoond dat de leerling belemmeringen ondervindt bij het volgen van onderwijs als gevolg van ziekte of gebrek. Deze medische verklaring is alleen zichtbaar voor de verzekeringsarts en wordt voor andere werknemers van het UWV afgeschermd.

Voor het toekennen van een tolkvoorziening zal sprake zijn van gegevensuitwisseling tussen het UWV, de leerling of aanvrager die de intermediaire activiteit namens de leerling aanvraagt en de commerciële partij. Deze partij bemiddelt tussen tolken en tolkgebruikers. De gegevensuitwisseling met de commerciële partij is noodzakelijk om deze bemiddelingstaak te kunnen uitvoeren. Ze ontvangen daartoe de volgende gegevens: naam, adres, woonplaats, BSN, geboortedatum, geslacht, e-mailadres en telefoonnummer.

Het UWV is eindverantwoordelijk voor deze gegevensuitwisseling. Het UWV heeft risico's van deze verwerking geïdentificeerd en maatregelen genomen om deze risico's van de voorgenomen gegevensverwerkingen voor de vrijheden en rechten van de betrokkenen tegen te gaan.

De persoonsgegevens die het UWV nodig heeft voor de uitvoering van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen waren reeds nodig voor de toekenning van een voorziening. Met de wijziging van het besluit dient het UWV voortaan, in plaats van te controleren op een auditieve beperking, te controleren of er sprake is van belemmering bij het volgen van het onderwijs als gevolg van ziekte of gebrek. Deze wijziging zal daarmee niet zorgen voor aanvullende risico's voor de rechten en vrijheden van betrokkenen.

4. Uitvoering

Het UWV is de uitvoerder die beoordeelt of een intermediaire activiteit wordt toegekend aan een leerling met een auditieve beperking van een cluster 2- (als het gaat om symbiose onderwijs of stage) of 1-, 3- en 4-school dan wel aan een leerling die een belemmering ondervindt bij het volgen van het regulier onderwijs als gevolg van ziekte of gebrek. Een intermediaire activiteit wordt door het UWV toegekend indien voldaan is aan bepaalde criteria die zijn vastgelegd in wet- en regelgeving en het Protocol voorzieningen van het UWV.²² In de praktijk beoordeelt de UWV-verzekeringsarts meestal met één consult of er sprake is van een structureel functionele beperking als gevolg van ziekte en/of gebrek. De richtlijn voor het onderwijsdomein is dat deze ten minste drie maanden voortdurend aanwezig is. Indien de beperking van dusdanige aard is dat deze niet gedurende de gehele schoolloopbaan van de leerling aanwezig blijft, kan er een tijdelijke voorziening worden toegekend, waarna het UWV na een bepaalde periode kijkt of de voorziening gecontinueerd dient te worden. In dat laatste geval is er

---

²¹ Het inschrijfbewijs is het bewijs dat iemand onderwijs volgt en op welke school. Het UWV belt de school niet nog eens na met de vraag of iemand echt op die school zit. Indien het UWV niet zeker is of de school een clusterschool is dan wel onder welk cluster de school valt, kijkt het UWV in een lijst met onderwijsinstellingen die is aangeleverd door OCW. Daar zijn verder geen persoonsgegevens mee gemoeid.

²² Artikel 19a, tweede lid, Wet op de overige OCW-subsidies, artikel 5, eerste lid, onder b, Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen overige OCW-subsidies en Protocol Voorzieningen UWV 2024.

dus een tweede consult nodig bij de verzekeringsarts. De wijziging van het besluit brengt geen verandering in de huidige werkwijze.

Zoals eerder genoemd maakt het UWV bij het eventueel toekennen van een tolkvoorziening gebruik van een commerciële partij. Deze partij bemiddelt tussen tolkgebruikers en tolken (externe partij zoekt tolk of klant levert zelf tolk aan) en handelt ook de facturatie af. In het tolkportaal van de commerciële partij worden uren klaargezet voor de aanvrager. De uren worden geaccordeerd door de aanvrager. Vervolgens worden de gefactureerde uren doorgezet naar het UWV, die de betaling aan de tolk doet.

Het UWV heeft ingestemd met de start van de uitvoering vanaf het schooljaar 2024-2025. Dit besluit treedt met terugwerkende kracht in werking tot 1 augustus 2024.

Dit conceptbesluit is reeds voor toetsing op de uitvoering voorgelegd aan het UWV. Op basis van uitvoeringstoets heeft UWV kenbaar gemaakt de reikwijdte bij symbiose onderwijs of stage beperkend te vinden voor cluster 2-leerlingen, omdat het kan voorkomen dat zij naast een tolk gebruik maken van andere voorzieningen, zoals een meeneembare voorziening. Door alleen te focussen op de tolkvoorziening kan het zijn dat de doelgroep niet optimaal ondersteund wordt als zij wennen of lessen volgen op het regulier onderwijs of stage lopen. Echter heeft het ministerie van OCW hierover geen signalen ontvangen van de cluster 2-scholen. Het ministerie van OCW en het UWV hebben afgesproken dat signalen hierover tijdig worden gemeld.

Omdat er na de uitvoeringstoets van het UWV nog wijzigingen in het besluit zijn doorgevoerd zal het UWV nogmaals een impact analyse uitvoeren. Dit gebeurt ten tijde van de internetconsultatie. De resultaten van deze analyse worden naderhand verwerkt in de toelichting.

Doenvermogen aanvrager intermediaire activiteit

Het ministerie van OCW heeft samen met het UWV navraag gedaan bij de cluster 2-scholen en belangenvertegenwoordigers in hoeverre het bevoegd maken van het UWV om de intermediaire activiteit toe te kennen aan cluster 2-leerlingen die symbiose onderwijs volgen of stage lopen en leerlingen belemmering als gevolg van ziekte of gebrek begrijpelijk is voor de aanvragers (ouder, voogd, gemachtigde of leerling vanaf achttien jaar). De cluster 2-scholen en belangenvertegenwoordigers zien een risico dat nog niet alle aanvragers bekend zijn met het aanvragen van een intermediaire activiteit bij het UWV. De cluster 2-scholen proberen de aanvragers daarin zo goed als mogelijk over te informeren, activeren en ondersteunen.

De aanvraag voor een intermediaire activiteit gaat via het bestaande portaal van het UWV en vraagt, indien de leerling nog niet bij het UWV bekend is, een inschrijfformulier en een medische verklaring. De aanvrager doorloopt via DigiD het aanvraagproces. Indien de aanvraag via DigiD om welke reden dan ook niet lukt kan de aanvrager contact opnemen met het klantcontactcentrum UWV. De aanvrager ontvangt per post een aanvraagformulier waarbij een BSN-nummer ter identificatie wordt gevraagd. Op deze manier wordt de impact op het doenvermogen zo goed als mogelijk ondervangen. Het UWV heeft teksten op de website geschreven op B1-niveau ondersteund en op de website van de commerciële partij staan begeleidende video's in NGT met uitleg over de tolkvoorziening en aanvraag. Deze video's zijn in het najaar van 2024 geüpdatet en aangevuld met informatie over symbiose onderwijs en stage en worden binnenkort op de website van het UWV geüpload.

Kentalis, Auris, Siméa, het UWV en het ministerie van OCW hebben in het voorjaar en najaar van 2024 gesproken over welke aandachtspunten er voor aanvragers zijn bij het doen van aanvraag van een intermediaire activiteit bij het UWV. De cluster 2-instellingen geven aan dat de meerderheid van de aanvragers niet eerder een aanvraag voor een intermediaire activiteit heeft ingediend bij het UWV-portaal. Zoals reeds genoemd proberen de cluster 2-scholen de aanvragers daarin te informeren, activeren en ondersteunen. Echter blijkt in de praktijk dat het activeren tot het doen en uitvoeren van een aanvraag als lastig wordt ervaren, voornamelijk door ouders waarbij sprake is van een taalbarrière. Kentalis, Auris en Siméa, en waar nodig het UWV, blijven daarom met elkaar in gesprek om te verkennen welke acties daartoe kunnen worden genomen ter ondersteuning. Zo benadert het UWV de aanvrager indien een aanvraag incompleet is.

5. Toezicht en handhaving

Het UWV houdt toezicht op de toekenning van een intermediaire activiteit door jaarlijks steekproefsgewijs te controleren of cluster 2-leerlingen daadwerkelijk symbiose onderwijs volgen of stage lopen.²³ Daarmee beperkt UWV administratieve lasten voor de aanvrager, scholen, stageplekken en tolken. Verder kan een tolkcoördinator op een cluster 2-school overzicht houden bij welke lessen en stages een tolk wordt ingezet. De tolkcoördinator heeft daarover contact met de leerling/ouder(s), de reguliere school en/of de stageplek. De kans op misbruik en oneigenlijk gebruik lijkt daardoor niet aannemelijk.

Leerlingen die een voorziening toegekend krijgen, hebben een inlichtingenplicht zodra er iets in hun situatie wijzigt. Voor de verstrekking van de voorziening die het UWV uitvoert, betekent het in dit geval dat de aanvrager wijzigingen bij het UWV moet melden.

6. Financiële gevolgen

Voor het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen is ten behoeve van het UWV structureel budget beschikbaar op de begroting van het ministerie van OCW. Met deze wijzigingen wordt de doelgroep van de intermediaire activiteit in het onderwijsdomein uitgebreid. Hiervoor zijn bij de Voorjaarsnota 2024 gelden vrijgemaakt. Dit betreft € 0,7 miljoen in 2024 en € 1,8 miljoen per jaar in 2025 en verder. Dit bedrag is dan ook gelijk aan het financiële voordeel voor cluster 2-scholen.

Er zijn geen financiële gevolgen voor cluster 1-, 2-, 3- en 4-scholen. De reguliere basis-, ondersteunings- en aanvullende bekostiging blijft op hetzelfde niveau. In het verleden hebben de scholen namelijk geen middelen ontvangen met als doel het organiseren en bekostigen van de tolkvoorziening voor leerlingen met een auditieve beperking. Daarom zijn er geen negatieve gevolgen voor de begroting van cluster 1-, 2-, 3- en 4-scholen.

7. Evaluatie

Voor de (A) uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit en (B) uitbreiding intermediaire activiteit zal UWV:

- Indien de vooraf begrote prognose (P én Q) in een enkel jaar dreigt te worden overschreden, het ministerie van OCW hierover tijdig op de hoogte te stellen;
- In de beleidsmonitor²⁴ zal middels P*Q geduid worden waaruit de kosten voor symbiose in onderwijs/stage bestaan. In de beleidsmonitor rapporteert het UWV halfjaarlijks aan het ministerie van OCW welke aanvragen er zijn gedaan en wat

²³ Het UWV doet nu alleen steekproeven voor cluster 2-leerlingen en leerlingen met een spraakbeperking. UWV onderzoekt verder of een bredere steekproef mogelijk is.

²⁴ De beleidsmonitor is een UWV instrument dat voor het ministerie van OCW per onderwijssector inzichtelijk maakt welke voorzieningen worden verstrekt en met welke kosten dit gepaard gaat.

er is toegekend. Het is niet mogelijk een uitsplitsing te maken tussen leerlingen die een intermediaire voorziening aanvragen voor symbiose in onderwijs of stage. Mocht het gebruik van de intermediaire activiteit of de kosten sterk afwijken van de prognose, dan wordt geanalyseerd wat de achterliggende oorzaken zijn.

- Met het ministerie van OCW, als opdrachtgever, de uitvoering van dit besluit, als opdrachtnemer, bespreken tijdens de periodieke beleidstafels. Zo worden onder andere nadere afspraken uitgewerkt voor de monitoring van de voortgang van de opdracht.

8. Advies en consultatie

Dit besluit wordt tegelijkertijd aan de internetconsultatie voorgelegd aan de ATR en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

9. Overgangsrecht en inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot 1 augustus 2024.

Aan dit besluit wordt terugwerkende kracht toegekend omdat vooruitlopend op de vaststelling van dit besluit OCW en UWV overeengekomen zijn dat de intermediaire activiteit aan cluster 2-leerlingen met een auditieve beperking in symbiose onderwijs dan wel stage en aan leerlingen, die door ziekte of gebrek, een belemmering ondervinden in het volgen van het onderwijs, door UWV reeds mag worden toegekend per schooljaar 2024-2025 (vanaf 19 augustus 2024). Voor leerlingen met een auditieve beperking in cluster 1, 3 en 4 dit al mogelijk sinds 2017. Daarom is besloten om dit besluit in werking te laten treden met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2024.

Deze toelichting wordt gegeven in overeenstemming met de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Mariëlle Paul